

Handläggare: Leif Kananen
Telefon: 508 14 171

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Remissvar angående Högdalens vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet återopas som svar till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Äldreomsorgschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde den 14 maj 2008 tillsyn på Högdalens vård- och omsorgsboende. Länsstyrelsen riktar bland annat kritik för brister i rättssäkerhet för de boende och för att de äldres behov av och önskemål kring meningsfullhet inte tillgodoses. I tillsynsrapporten beskrivs några förbättringsområden. Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan, vissa delar har redan åtgärdats, arbetet med övriga delar pågår.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom äldreomsorgsavdelningen. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2008-08-15. Yttrandet ska vara länsstyrelsen tillhanda senast 2008-07-21. Svarstiden har förlängts till 2008-08-25. Omedelbar justering.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Stockholms län genomförde den 14 maj 2008 tillsyn på Högdalens vård- och omsorgsboende. Länsstyrelsen riktar bland annat kritik för brister i rättssäkerhet för de boende och för att de äldres behov av och önskemål kring meningsfullhet inte tillgodoses. I tillsynsrapporten beskrivs några förbättringsområden. Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan, vissa delar har redan åtgärdats, arbetet med övriga delar pågår.

Följande behöver förbättras enligt länsstyrelsen

- rättsäkerhetsfrågor
- äldres möjligheter till aktiviteter, social samvaro och utevistelse
- insatsernas innehåll och kvalitet
- äldres inflytande, självbestämmande och integritet
- personalens kompetens
- jämställdhetsintegrering ur ett brukarperspektiv

Länsstyrelsen begär ett yttrande om vilka åtgärder som nämnden planerar vidta för att undanröja bristerna. Yttrandet ska vara länsstyrelsen tillhanda senast 21 juli 2008, men länsstyrelsen har lämnat anstånd och förlängt svarstiden till den 25 augusti 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på rättsäkerhetsfrågor

Den sociala dokumentationen förs i Stockholm stads databaserade dokumentationssystem Parasol. Personalen har fått utbildning men uppger att de känner sig osäkra när det gäller vad som ska dokumenteras. Det finns schemalagd tid avsatt varje vecka för dokumentation. Genomförandeplanerna beskriver i viss mån vad den enskilde behöver hjälp med och när hjälpen ska utföras. Planeringen måste dock vara mer utförlig och omfatta dygnets alla timmar. Framförallt måste planeringen för hur de äldres behov och önskemål ska tillgodoses nattetid dokumenteras och utvecklas.

Journalföringen måste utvecklas så att det till exempel framgår vad som framkommit vid kontakter, om det inträffat omständigheter som medfört att insatser inte kunnat genomföras och om den enskildes behov har förändrats.

Åtgärdsplan

All personal har fått utbildning i dokumentation under de senaste åren. Förvaltningen har egna utbildare som finns aktiva i verksamheten. Under hösten 2008 kommer alla medarbetare inklusive nattpersonalen utbildas i vad som ska dokumenteras. Utbildningen kommer tydliggöra vikten av att genomförandeplanerna ska vara utförliga vad gäller när och hur insatser utförs samt kopplingen till självbestämmande och delaktighet. Uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder sker under hösten 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på äldres möjligheter till aktiviteter, social samvaro och utevistelse

Det förekommer aktiviteter som är gemensamma för hela äldreboendet. I entréplanet finns ett rum som används för hobbyverksamhet och liknande. En gång i månaden kan de äldre delta i en gemensam kvällsaktivitet som t ex pubkväll eller musikunderhållning.

De äldre som Länsstyrelsen talat med säger att dagarna blir långa och att personalen sällan har tid med individuella aktiviteter som att sitta ner och prata eller följa med vid utevistelse. På en enhet berättar personalen att de har möjlighet att följa med de äldre vid

utevistelse och att de har tid att sitta ner och samtala eller dricka kaffe tillsammans med dem.

Personalen bemöter de äldre respektfullt och vänligt vid måltiderna. Men även vid måltiderna finns variationer mellan enheterna. På en enhet är det trevligt dukat och det råder en trivsamt stämning. På andra enheter är borden mer torftigt dukade och de äldre sitter passiva och väntar på maten långt innan måltiden är färdig att serveras. Verksamheten bör utveckla måltiderna till att i större utsträckning bli trivsamma stunder med möjlighet till social samvaro.

Åtgärdsplan

För att säkerställa att all personal är involverad och att det regelbundet erbjuds individuella aktiviteter kommer ledningen se till att alla enheter arbetar som den enhet som lyfts fram som ett gott exempel. Detsamma gäller måltidssituationerna. Uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder sker under hösten 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på insatsernas innehåll och kvalitet

Länsstyrelsen finner att arbets sättet varierar mellan olika enheter, arbetsuppgifterna utformas till stor del på initiativ av personalen. Ett gemensamt arbetssätt som är förankrat i ledningen är av betydelse för att de äldres behov ska tillgodoses på samma sätt oavsett vem som utför hjälpen. Till exempel tillämpas kontaktmannaskapet olika. Enligt personalen är det svårt att hinna med arbetsuppgifterna. När någon är frånvarande tas vikarie inte första dagen vilket medför att de ofta är underbemannade.

Åtgärdsplan

Inom enheten finns en rutin för hur kontaktmannen ska arbeta med sina boende för att skapa kontinuitet, trygghet, säkerhet och integritet samt rutinbeskrivningar för vad dag, kvälls- och nattpersonalen ska göra. Att detta inte efterföljs av enstaka personal beklagas och ledningen kommer åtgärda detta genom att förankra rutinerna inom de enheter där det brister.

Uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder sker under hösten 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på äldres inflytande, självbestämmande och integritet

Det framgår av den sociala journalen att den enskilde har varit delaktig vid upprättande av genomförandeplanen. Delaktigheten begränsar sig dock till att de skrivit under ett färdigt dokument. Av den sociala journalen bör framgå på vilket sätt delaktigheten har skett och datum för uppföljning.

Vid samtal med de äldre framkom att de äldre oftast kan påverka tider för uppstigning, sänggående och när de vill duscha.

Det förekommer att listor med de äldres namn (till exempel så kallad vätskelista) är uppsatta på utsidan köksskåpluckorna. Detta strider mot sekretesslagen och bidrar inte till att skapa en hemliknande miljö.

Åtgärdsplan

All personal har fått utbildning i dokumentation under de senaste åren. Förvaltningen har egna utbildare som finns aktiva i verksamheten. Under hösten 2008 kommer alla medarbetare inklusive nattpersonalen utbildas i vad som ska dokumenteras. Utbildningen kommer tydliggöra vikten av att genomförandeplanerna ska vara utförliga vad gäller när och hur insatser utförs samt kopplingen till självbestämmande och delaktighet.

Ledningen kommer omedelbart att se till att berörda enheter inte bryter mot sekretesslagen genom till exempel uppsatta listor på köksskåpsluckorna. Uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder sker under hösten 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på personalens kompetens

De flesta av personalen har utbildning inom vård- och omsorg motsvarande gymnasiet treåriga omvårdnadsprogram. Personalen erbjuds fortlöpande kompetensutveckling i form av kurser och föreläsningar.

Länsstyrelsen konstaterade vid besöket att det fanns personal som hade svårt att uttrycka sig muntligt och skriftligt på svenska.

Åtgärdsplan

Ledningen kommer i samband med medarbetarsamtalen kartlägga behovet av utbildningsinsatser i det svenska språket.

Uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder sker under hösten 2008.

Länsstyrelsens synpunkter på jämställdhetsintegrering ur ett brukarperspektiv

Jämställdhetsintegrering är den strategi som valts för att uppnå den jämställdhetspolitik som regering och riksdag ställt sig bakom. Jämställdhetsintegrering innebär att verksamheten bedrivs så att tjänster och den service som erbjuds medborgarna svarar lika väl mot kvinnors som mot mäns utgångspunkter och behov (SOU 2007:15).

På Högdalen finns inga rutiner eller riktlinjer för jämställdhetsintegrering. Könsupplad analys genomförs inte vid uppföljningar, men statistik utifrån ålder och kön utförs. Det saknas handlingsplaner för hur personalen ska agera vid situationer med våldutsatta äldre kvinnor.

Åtgärdsplan

Ledningen och personalen på enheten har ingen specifik utbildning inom området jämställdhetsintegrering. Det finns dock handlingsplaner för hur personalen ska agera vid hot och vålds situationer, men inte specifikt för våldutsatta kvinnor.

Frågan om utbildning har lyfts till förvaltningen eftersom den kompetensen inte går att finna inom verksamheten. Förvaltningens ”arbetsplan för kvinnofrid” samt ”jämställdhets- och mångfaldsplan” är kända av ledningen på enheten och den kommer göras kända för alla medarbetare vid arbetsplatsmöten. Ledningen kommer att följa upp arbetet med jämställdhetsintegreringsarbetet under hösten 2008.

Förvaltningens förslag och synpunkter

Förvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan för att komma tillrätta med påpekade brister. I ärendet beskrivs påpekade förbättringsområden med åtgärdsplan.

Förvaltningen föreslår nämnden godkänna att tjänsteutlåtandet lämnas som yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Bilaga

- Tillsynsrapport Dnr 7010-08-40932: Högdalens vård- och omsorgsboende, Enskede - Årsta - Vantörs stadsdelsnämnd den 14 maj 2008.